

**Νομοσχέδιο Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης**

**«Μέτρα για την Προώθηση των Θεσμών της Αναδοχής και
Υιοθεσίας»**

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Οι θεσμοί της υιοθεσίας και της αναδοχής ανηλίκων αποτελούν τους κυριότερους και σημαντικότερους θεσμούς παιδικής προστασίας, που ως απώτερο στόχο έχουν την οικογενειακή αποκατάσταση των παιδιών που χρήζουν ιδιαίτερης φροντίδας και μέριμνας εκ μέρους του Κράτους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες, κατά την κρίση των αρμοδίων αρχών και κατόπιν συνεκτιμήσεως της γνώμης όλων των ενδιαφερομένων, επομένως υπό προϋποθέσεις και του ίδιου του ανηλίκου, ο αποχωρισμός του παιδιού από τη φυσική του οικογένεια είναι αναγκαίος για το συμφέρον του, η τοποθέτησή του σε ανάδοχη ή θετή οικογένεια αποτελεί την απαραίτητη και εξατομικευμένη προστασία και φροντίδα, που το κράτος οφείλει να παράσχει στο παιδί. Έχει παρατηρηθεί διεθνώς, κατόπιν μελετών που διεξήχθησαν, ότι τα παιδιά που έχουν τοποθετηθεί σε ανάδοχη ή θετή οικογένεια, παρουσιάζουν μειωμένα ψυχοκοινωνικά προβλήματα σε σχέση με όσα μεγαλώνουν σε δομές κλειστής φροντίδας. Ενδεικτικά, τέτοια προβλήματα αποτελούν η καθυστέρηση στο γνωστικό τομέα, η εκδήλωση εκτεταμένων συναισθηματικών διαταραχών, οι ποικίλες βλάβες στην ψυχική και συναισθηματική τους υγεία, η ελλιπής προετοιμασία για την κοινωνική τους ένταξη κατά την ενηλικίωσή τους, η υστέρηση ως προς την ψυχοσυναισθηματική και κοινωνική τους ανάπτυξη κλπ

Στο ισχύον δίκαιο ο θεσμός της αναδοχής ανηλίκων ρυθμίζεται τόσο από τις διατάξεις των άρθρων 1655 έως 1665 του Αστικού Κώδικα, όσο και από το π.δ. 86/2009 (ΦΕΚ 114/τ. Α'/2009).

Ο θεσμός της υιοθεσίας ανηλίκων ρυθμίζεται τόσο από τις διατάξεις των άρθρων 3-11 του 1ου κυρωτικού άρθρου του Ν 2447/96, τα άρθρα 23 και 1542-1588 ΑΚ και το π.δ. 226/99, καθώς και από τον Ν.3765/2009 με τον οποίο η χώρα μας κύρωσε τη Σύμβαση για την προστασία των παιδιών και τη συνεργασία σχετικά με τη διακρατική υιοθεσία, που υπογράφηκε στη Χάγη στις 29-5-1993.

Βάσει των στοιχείων που τηρούνται, (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία) οι υιοθεσίες στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια βαίνουν μειούμενες, όπως εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα:

Έτος:	Αριθμός Υιοθεσιών
2012	543
2013	496
2014	361
2015	271
2016	221

Ωστόσο, από τα ως άνω στοιχεία δεν δύναται να εξαχθούν συμπεράσματα, καθώς ελλείπουν κρίσιμα στατιστικά στοιχεία, όπως για παράδειγμα ο αριθμός των υιοθεσιών, που αφορούν σε παιδιά, τα οποία προέρχονται από δομές κλειστής περίθαλψης, ο αριθμός των υιοθεσιών, που τελέστηκαν μετά από απευθείας συνεννόηση των φυσικών και των θετών γονέων, το εάν αυτές αποτελούν ενδοοικογενειακές ή συγγενικές υιοθεσίες κ.λ.π. Η συλλογή των τηρούμενων στοιχείων, έως τώρα, πραγματοποιούνταν από τις γραμματείες των Πρωτοδικείων, μετά την αναγγελία της υιοθεσίας, ενώ τα δεδομένα που καταχωρούνται στο Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών είναι περιορισμένα.

Επιπλέον, η εποπτεία επί των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, στα οποία τοποθετούνται παιδιά μετά από εισαγγελικές εντολές ή δικαστικές αποφάσεις, είναι πλημμελής, τείνει να χαρακτηριστεί ως ανύπαρκτη, κατακερματισμένη μεταξύ των Δήμων, των Περιφερειών και του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, ενώ ο συντονιστικός ρόλος του Υπουργείου επί του ελέγχου είναι ανύπαρκτος.

Τα κυριότερα προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με την διαδικασία εφαρμογής των θεσμών της Υιοθεσίας και Αναδοχής, συνοψίζονται στα εξής:

- Έντονες καθυστερήσεις ως προς τη διαχείριση των αιτήσεων των Υποψηφίων Θετών Γονέων

Η εξέταση των αιτήσεων, που υποβάλλονται από τους Υποψηφίους Γονείς στα Κέντρα Κοινωνικής Πρόνοιας των Περιφερειών (εφεξής ΚΚΠ) παρουσιάζει μεγάλες καθυστερήσεις, συχνά και εκτός των χρονικών ορίων που τάσσει η σχετική νομοθεσία (παρ 3 του αρ 7 του Ν 2447/96)

- Μη καταγραφή και «χαρτογράφηση» των παιδιών που φιλοξενούνται στα ΝΠΙΔ μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Η πλημμελής καταγραφή των παιδιών που φιλοξενούνται στα ΝΠΙΔ, κατόπιν εισαγγελικών εντολών ή δικαστικών αποφάσεων, και η παράλειψη προώθησής τους για οικογενειακή αποκατάσταση αποτελεί ένα ακόμη πρόβλημα, καθώς στερεί από ένα μεγάλο αριθμό παιδιών το δικαίωμα να μεγαλώνουν σε ένα υγιές οικογενειακό περιβάλλον.

- Ύπαρξη πολλαπλών νομικών και διαδικαστικών κωλυμάτων, τα οποία αφορούν στο πρόσωπο των ανηλίκων, που διαβιούν σε δομές κλειστής φροντίδας.
- Απουσία εργαλείων παρακολούθησης των δράσεων της παιδικής προστασίας.

Την αντιμετώπιση όλων των ανωτέρω προβλημάτων επιχειρεί να λύσει η παρούσα νομοθετική παρέμβαση, εισάγοντας βασικές, καινοτόμες ρυθμίσεις, οι οποίες συνοψίζονται ως εξής:

Α) Θέσπιση συμβουλευτικού γνωμοδοτικού οργάνου, υπό τον τίτλο «Εθνικό Συμβούλιο Αναδοχής Υιοθεσίας» (Ε.Σ.Αν.Υ)

Β) Εισαγωγή Εθνικού Μητρώου Ανηλίκων, στο οποίο καταγράφονται υποχρεωτικά όλα τα παιδιά που διαβιούν σε μονάδες παιδικής προστασίας,

Γ) Εισαγωγή Εθνικού Μητρώου Υποψήφιων Ανάδοχων Γονέων, στο οποίο καταχωρούνται όσοι επιθυμούν να υιοθετήσουν παιδί ή να γίνουν ανάδοχοι γονείς, εφόσον πληρούν όλες τις νόμιμες προϋποθέσεις και έχουν παρακολουθήσει το υποχρεωτικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα,

Δ) Εισαγωγή του θεσμού της ανάθεσης της διεξαγωγής της κοινωνικής έρευνας και της σύνταξης κοινωνικής έκθεσης σε πιστοποιημένους κοινωνικούς λειτουργούς του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας (Σ.Κ.Λ.Ε.), το οποίο λειτουργεί βάσει του Ν.4357/16

Δια των ανωτέρω παρεμβάσεων, μειώνεται ο χρόνος αναμονής και αποσυμφορούνται οι κοινωνικές υπηρεσίες των ΚΚΠΠ.

Ε) Καθιέρωση του νέου θεσμού της Επαγγελματικής Αναδοχής, που αφορά σε παιδιά με χρόνια προβλήματα υγείας και συμπεριφοράς,

ΣΤ) Ανάλληψη της ασφαλιστικής κάλυψης των παιδιών σε αναδοχή από τον ασφαλιστικό φορέα των Ανάδοχων Γονέων,

Ζ) Καθιέρωση της οικονομικής ενίσχυσης των αναδόχων γονέων από ενιαίο φορέα

Η) Καθιέρωση του θεσμού της βραχείας αναδοχής.

Το νομοσχέδιο απαρτίζεται από 28 άρθρα κατανεμημένα ανά ομάδες σε τέσσερα (4) κεφάλαια.

Το πρώτο κεφάλαιο αποτελείται από τα άρθρα 1 έως 4 και αφορά στην σύσταση ενός συλλογικού οργάνου για την παρακολούθηση και τη χάραξη πολιτικής στον τομέα των υιοθεσιών και των αναδοχών.

Το δεύτερο μέρος αποτελείται από τα άρθρα 5 έως 19 και πραγματεύεται το θεσμό της αναδοχής, θέτοντας τα όρια, τις προϋποθέσεις αυτού και συστήνοντας Μητρώα Ανηλίκων και Αναδοχών.

Το τρίτο μέρος αποτελείται από τα άρθρα 20 έως 25 και περιλαμβάνει τις διατάξεις για την υιοθεσία, ενώ το τελευταίο τέταρτο μέρος αποτελείται από τα άρθρα 26 έως 28 και εξειδικεύει τις διατάξεις για τα Μητρώα και τις κοινωνικές υπηρεσίες.

Ειδικότερα:

Στο άρθρο 1 του νομοσχεδίου συνιστάται για πρώτη φορά «Εθνικό Συμβούλιο Αναδοχής Υιοθεσίας» (εφεξής ΕΣΑνΥ) ως συμβουλευτικό- γνωμοδοτικό όργανο για τη διευκόλυνση της συνεργασίας των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών επί θεμάτων υιοθεσιών και αναδοχών και για τη διάδοση και προώθηση των θεσμών αυτών. Η σύσταση του Εθνικού Συμβουλίου αποτελεί μια καινοτόμο ρύθμιση στο χώρο της παιδικής προστασίας, δεδομένου ότι για πρώτη φορά επιχειρείται η θέσπιση κεντρικού οργάνου, που θα παρέχει συμβουλευτική υποστήριξη στους φορείς παιδικής προστασίας, θα επιλύει τα όποια προβλήματα ερμηνείας του νόμου και θα επιβλέπει πανελλαδικά την εφαρμογή του θεσμού της αναδοχής και της υιοθεσίας.

Με το άρθρο 2 ορίζεται, ότι το ανωτέρω Συμβούλιο, θα απαρτίζεται από τα ακόλουθα μέλη: α. το Γενικό Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης ως Πρόεδρο, β. Έναν Εισαγγελέα Ανηλίκων, μετά από πρόταση της Εισαγγελίας Αρείου Πάγου. γ. Έναν εκπρόσωπο του Συνδέσμου Κοινωνικών Λειτουργιών Ελλάδος, δ. Έναν

νομικό με εμπειρία σε ζητήματα παιδικής προστασίας, ε. Τρεις ειδικούς εμπειρογνώμονες στο χώρο της παιδικής προστασίας, στ. Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, αρμόδιο για θέματα παιδικής προστασίας, στ. Τον Πρόεδρο του Ε.Κ.Κ.Α., ζ. Δύο Προέδρους Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας, τα οποία διαθέτουν δομές παιδικής προστασίας, με αναπληρωτές τους δύο άλλους Προέδρους Κέντρων Κοινωνικής Πρόνοιας, η. Έναν εκπρόσωπο από την αρμόδια Διεύθυνση Εποπτείας ΟΤΑ β' βαθμού του Υπουργείου Εσωτερικών

Ο βοηθός Συνήγορος του Πολίτη προσκαλείται και συμμετέχει στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου ως φορέας προώθησης των δικαιωμάτων του παιδιού καταθέτοντας στοιχεία και παρατηρήσεις για τα υπό διαβούλευση θέματα, χωρίς δικαίωμα ψήφου.

Στο άρθρο 3 προσδιορίζονται οι αρμοδιότητες του Συμβουλίου, με στόχο την προώθηση των θεσμών της υιοθεσίας και της αναδοχής και την υποστήριξη και παροχή συνδρομής προς τους φορείς και τις υπηρεσίες, που υλοποιούν προγράμματα υιοθεσιών και αναδοχών καθώς και τον συντονισμό της δράσης αυτών για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των θεσμών αυτών.

Το άρθρο 4 προβλέπει τα ειδικότερα θέματα που άπτονται της Λειτουργίας του ΕΣΑνΥ, όπως τη συχνότητα, το ωράριο και τον τόπο, κατά τα οποία λαμβάνουν χώρα οι συνεδριάσεις του.

Στο άρθρο 5 θεσμοθετείται για πρώτη φορά η σύσταση Εθνικού Μητρώου Ανηλίκων, στο οποίο θα καταγράφονται όλοι οι ανήλικοι που τοποθετούνται σε μονάδες παιδικής προστασίας και φροντίδας ή πρόκειται να τοποθετηθούν σε ανάδοχο γονέα, με δικαστική απόφαση ή με σύμβαση, ή να υιοθετηθούν. Βασικός σκοπός του νομοθέτη είναι η προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών αυτών, με την προσδοκία ότι η καταγραφή όλων των παιδιών, που βρίσκονται σε μονάδες παιδικής προστασίας, θα καταστήσει ευκολότερη την παρακολούθηση της οικογενειακής αποκατάστασής τους, μέσω του θεσμού της αναδοχής και της υιοθεσίας.

Στη δεύτερη παράγραφο του ιδίου άρθρου, απαριθμούνται τα απαραίτητα στοιχεία, που θα καταχωρούνται στο ως άνω Μητρώο, ενώ η τρίτη παράγραφος

προβλέπει την άνευ καθυστέρησης καταχώρηση στο εν λόγω Μητρώο οποιασδήποτε μεταβολής, που αφορά στους εν λόγω ανηλίκους. Στις επόμενες τρεις παραγράφους, 4,5 και 6, προβλέπονται ο τρόπος και οι διαδικασίες καταχώρησης των στοιχείων των ανηλίκων που τοποθετούνται σε μονάδες παιδικής προστασίας, οποιασδήποτε νομικής μορφής ή για τους οποίους εκκινεί διαδικασία υιοθεσίας ή αναδοχής ενώπιον των αρμόδιων δικαστηρίων, καθώς και οι φορείς που υποχρεώνονται να προβούν σε αυτήν.

Στο άρθρο 6 θεσμοθετείται η σύσταση Εθνικού Μητρώου Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων, στο οποίο θα καταγράφονται όλοι οι Υποψήφιοι Ανάδοχοι Γονείς από τον εκάστοτε φορέα εποπτείας. Πρόκειται ουσιαστικά για μια καινοτόμο νομοθετική ρύθμιση, καθώς για πρώτη φορά οι Υποψήφιοι Ανάδοχοι Γονείς θα καταχωρούνται σε ένα κεντρικό, εθνικό Μητρώο, πριν από την τοποθέτηση ενός παιδιού σε αυτούς.

Στην παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου προβλέπονται οι ειδικότερες διατυπώσεις, που αφορούν στην εγγραφή των υποψηφίων Αναδόχων Γονέων στα επιμέρους Ειδικά Μητρώα, που θα τηρούν οι φορείς εποπτείας και στην παράγραφο 3 προβλέπεται ο τρόπος εγγραφής των Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων στο Εθνικό Μητρώο, με επιμέλεια των φορέων εποπτείας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 7, τίθενται εκ νέου τα όρια και οι προϋποθέσεις για την σύσταση και τήρηση ενός ολοκληρωμένου καθολικού Εθνικού Μητρώου Εγκεκριμένων αναδοχών. Πιο συγκεκριμένα κάθε φορέας εποπτείας της αναδοχής υποχρεούται να τηρεί Ειδικό Μητρώο Εγκεκριμένων Αναδοχών Ανηλίκων και εντός προθεσμίας δεκαπέντε ημερών να ενημερώνει το αντίστοιχο Εθνικό Μητρώο.

Με τη διάταξη της παραγράφου 3 ορίζονται λεπτομερώς τα στοιχεία των εγκεκριμένων αναδοχών που θα τηρούνται στο ως άνω Μητρώο.

Με τις διατάξεις του άρθρου 8 επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις του άρθρου 1 του π.δ/τος 86/2009, χάριν ενοποίησης των κειμένων και οι οποίες συμπληρώνονται με δύο καινοτόμες προβλέψεις : στη μεν πρώτη παράγραφο, προβλέπεται για πρώτη φορά η παροχή δυνατότητας απόκτησης της ιδιότητας του αναδόχου γονέα σε όσους έχουν υπογράψει σύμφωνο συμβίωσης, ενώ στη δεύτερη παράγραφο τίθεται ως

απαραίτητη προϋπόθεση απόκτησης της ως άνω ιδιότητας , η προηγούμενη εγγραφή των αναδόχων γονέων στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων.

Με τις διατάξεις του άρθρου 9 τροποποιούνται οι διατάξεις του άρθρου 3 του π.δ/τος 86/2009 περί των «απαιτούμενων δικαιολογητικών», με στόχο τη σύντμηση του χρόνου ολοκλήρωσης της κοινωνικής έρευνας από τους έξι μήνες σε τρεις ενώ για πρώτη φορά τίθεται ως απώτατο χρονικό όριο παραμονής του υπόψηφου αναδόχου γονέα στο Εθνικό Μητρώο του άρθρου 6, τα τρία έτη.

Το άρθρο 10 επαναδιατυπώνει τις ισχύουσες ρυθμίσεις σχετικά με τον τρόπο σύναψης και ολοκλήρωσης των συμβατικών αναδοχών, χάριν κωδικοποιήσεως του κειμένου, ορίζεται δε για πρώτη φορά η υποχρεωτικότητα τήρησης του εγγράφου τύπου κατά την κατάρτιση της σύμβασης και η προηγούμενη εγγραφή στο Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Αναδόχων Γονέων.

Στο άρθρο 11 περιγράφονται οι περιπτώσεις ανηλίκων, που δύνανται να τοποθετούνται με δικαστική απόφαση σε αναδοχή καθώς και ο τρόπος επιλογής των αναδόχων γονέων από τα δικαστήρια, ενώ για πρώτη φορά καθιερώνεται η υποχρέωση επιλογής αναδόχου γονέα από εγγεγραμμένους στο Εθνικό Μητρώο του άρθρου 6.

Το άρθρο 12 εισάγει για πρώτη φορά δύο νέες ρυθμίσεις, με τις οποίες επιλύονται χρόνια προβλήματα του θεσμού της αναδοχής. Καθιερώνεται για πρώτη φορά η επέκταση της οικονομικής ενίσχυσης της αναδοχής και μετά την ενηλικίωση του αναδόχου τέκνου στις περιπτώσεις που το άτομο αυτό είναι ΑμεΑ ή σπουδάζει στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Επιπροσθέτως, ορίζεται ότι τα παιδιά που τελούν σε καθεστώς αναδοχής θα ασφαλίζονται καθ' όλη τη διάρκεια αυτής από τον ασφαλιστικό φορέα των αναδόχων γονέων με λεπτομερή περιγραφή του τρόπου διοικητικής έναρξης και λήξης της ασφάλισης ασθενείας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 13 οριοθετούνται οι αρμόδιες για την άσκηση της εποπτείας της αναδοχής υπηρεσίες και οι υποχρεώσεις αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 1 του εν λόγω άρθρου για πρώτη φορά, οι Κοινωνικές υπηρεσίες των Εταιρειών Προστασίας Ανηλίκων του Υπουργείου

Δικαιοσύνης θα έχουν τη δυνατότητα διαμεσολάβησης για τις αναδοχές των ανηλίκων, που έχουν υπό την εποπτεία τους, ενώ στην παράγραφο 2 καταγράφονται ενδεικτικά οι υποχρεώσεις των φορέων εποπτείας ως προς τους ανάδοχους γονείς και τα παιδιά σε αναδοχή.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 14 ορίζονται οι φορείς διενέργειας των προγραμμάτων εκπαίδευσης, επιμόρφωσης και συμβουλευτικής υποστήριξης προς τους υποψήφιους ανάδοχους γονείς, ο τρόπος διενέργειας τους, οι ειδικότητες των διδασκόντων και η υποχρεωτικότητα της παρακολούθησής τους, ειδικά ως καθίσταται αδύνατη η εγγραφή των ενδιαφερομένων υποψηφίων αναδόχων γονέων στο Εθνικό Μητρώο.

Με τις διατάξεις του άρθρου 15 ρυθμίζεται ο τρόπος άρσης της αναδοχής, η οποία, πέρα από τα οριζόμενα στα άρθρα 1662 και 1663 του ΑΚ, μπορεί να πραγματοποιηθεί με αίτηση των αναδόχων γονέων, με αίτηση του αρμοδίου για την εποπτεία της αναδοχής φορέα ή του Εισαγγελέα, όταν είτε εξ 'ιδίας γνώσεων είτε κατόπιν αναφοράς του ανηλίκου διαπιστώνει ότι η αναδοχή δεν εξυπηρετεί πλέον το βέλτιστο συμφέρον του ανηλίκου.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 16 και 17 θεσπίζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα ο θεσμός της επαγγελματικής αναδοχής για τις περιπτώσεις εκείνες των παιδιών, που καθίσταται δύσκολη η τοποθέτηση τους σε αναδοχή, όπως είναι παιδιά ΑμεΑ ή παιδιά με έντονα ψυχολογικά προβλήματα. Ο ανάδοχος γονέας των περιπτώσεων αυτών θα αμείβεται με μηνιαία αντιμισθία και θα του παρέχεται ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας και συντάξεως. Με τις διατάξεις του άρθρου 17 θεσπίζεται ο θεσμός της βραχυχρόνιας επαγγελματικής αναδοχής, για τις περιπτώσεις του άρθρου 1532 παρ.3 ΑΚ, την οποία μπορεί να εφαρμόσουν μόνο οι εισαγγελικές αρχές.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 18 η Πολιτεία παρεμβαίνει προκειμένου να αντιμετωπίσει τις περιπτώσεις εκείνες των παιδιών για τα οποία επιβάλλεται η θέση τους σε αναδοχή ως θεραπευτικό ή αναμορφωτικό μέτρο λόγω της προηγούμενης εμπλοκής τους με το ποινικό/σωφρονιστικό σύστημα. Για πρώτη φορά οι δικαστικές και οι εισαγγελικές αρχές θα δύνανται να εφαρμόσουν πλήρως το

θεσμό της αναδοχής ανηλίκων για τις περιπτώσεις ανηλίκων, που με οποιονδήποτε τρόπο ενεπλάκησαν με το σωφρονιστικό σύστημα. Με την παράγραφο 1 του εν λόγω άρθρου καθορίζονται οι περιπτώσεις των αναδοχών που επιβάλλονται σύμφωνα με τις διατάξεις του ΠΚ, ΚΠΔ και του π.δ/τος 49/1979 και προσδιορίζεται ως φορέας εποπτείας των περιπτώσεων αυτών οι Υπηρεσίες Επιμελητών Ανηλίκων και Κοινωνικής Αρωγής. Επιμέρους διαδικαστικά θέματα εφαρμογής και υλοποίησης του θεσμού της αναδοχής στις ως άνω αναφερόμενες περιπτώσεις διευκρινίζονται με τις λοιπές παραγράφους του εν λόγω άρθρου.

Με το άρθρο 19 θεσμοθετείται η πρόβλεψη κυρώσεων, τόσο για τους αναδόχους γονείς, που δεν εκτελούν ορθά το ρόλο τους όσο και για τους υπαλλήλους των αρμοδίων υπηρεσιών και εισάγονται για πρώτη φορά χρηματικές και διοικητικές κυρώσεις για τα ΝΠΙΔ που δεν θα εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους έναντι του Εθνικού Μητρώου Ανηλίκων.

Με το άρθρο 20 συστήνεται το Εθνικό Μητρώο Υποψηφίων Θετών Γονέων, στο οποίο θα εγγράφονται όλοι οι Υποψήφιοι Θετοί Γονείς από τον εκάστοτε φορέα εποπτείας. Πρόκειται ουσιαστικά για μια ιδιαιτέρως προοδευτική νομοθετική ρύθμιση, καθώς για πρώτη φορά οι Υποψήφιοι Θετοί Γονείς θα είναι υποχρεωμένοι να εγγράφονται, μετά την ολοκλήρωση όλων των κοινωνικών ελέγχων και των επιμορφωτικών προγραμμάτων, σε ένα κεντρικό, εθνικό Μητρώο, πριν από την τοποθέτηση ενός παιδιού σε αυτούς.

Στην παράγραφο 2 του ιδίου άρθρου ορίζονται τα απαραίτητα στοιχεία, προκειμένου για την εγγραφή στα επιμέρους Ειδικά Μητρώα, που θα τηρούν οι φορείς εποπτείας.

Με τις διατάξεις του άρθρου 21 επαναδιατυπώνονται οι διατάξεις για το Εθνικό Μητρώο Υιοθεσιών, χάριν ενοποίησης των κειμένων και επιπλέον εμπλουτίζεται με επιπρόσθετα δημογραφικά, νομικά και ιατρικά στοιχεία των εμπλεκόμενων μερών.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 22 αντικαθίσταται το πρώτο άρθρο του π.δ/τος 226/99. Έτσι το νέο άρθρο ενσωματώνοντας τις αλλαγές που προκλήθηκαν στην τοπική αυτοδιοίκηση μετά την εφαρμογή του προγράμματος

«Καλλικράτη» και στοχεύοντας στην ουσιαστικότερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων για διακρατικές υιοθεσίες πολιτών επιτρέπει στις κοινωνικές υπηρεσίες όλων των Περιφερειών της χώρας την αρμοδιότητα διαμεσολάβησης στις διακρατικές υιοθεσίες.

Στο άρθρο 23 καταγράφονται οι υποχρεώσεις των κοινωνικών υπηρεσιών έναντι των αιτούντων την υιοθεσία, καθορίζοντας με τον τρόπο αυτό συγκεκριμένα βήματα μετά την θετική ολοκλήρωση της κοινωνικής έρευνας: την εγγραφή στο Ειδικό Μητρώο και την υποχρεωτική εκπαίδευση και επιμόρφωση των υποψηφίων θετών γονέων.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 24 καθιερώνεται η υποχρεωτική επιμόρφωση των υποψηφίων θετών γονέων, πριν από την τοποθέτηση παιδιών σε αυτούς. Με το εν λόγω άρθρο ορίζονται οι φορείς διενέργειας των προγραμμάτων επιμόρφωσης και εκπαίδευσης στους υποψήφιους θετούς γονείς, ο τρόπος διενέργειας τους, οι ειδικότητες των διδασκόντων και η υποχρεωτικότητα της παρακολούθησής τους, άλλως, προβλέπεται ως αδύνατη η εγγραφή των ενδιαφερομένων υποψηφίων θετών γονέων στο Εθνικό Μητρώο.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 25 τροποποιείται η διάταξη της παραγράφου 2 του άρθ.7 του ν.2447/96 και πλέον απαραίτητη προϋπόθεση για τοποθέτηση παιδιού σε Υποψήφιους Θετούς Γονείς είναι η εγγραφή αυτών στο Εθνικό Μητρώο του άρθρου 19.

Με τις προτεινόμενες διατάξεις του άρθρου 26 επιχειρείται να επιλυθεί ένα χρόνιο πρόβλημα που ταλανίζει τις κοινωνικές υπηρεσίες και επιβαρύνει αρνητικά τους υποψήφιους ανάδοχους/θετούς γονείς, ήτοι το πρόβλημα της ελλιπούς στελέχωσης των κοινωνικών υπηρεσιών και της καθυστερημένης διενέργειας και ολοκλήρωσης των κοινωνικών ερευνών. Παρέχεται για πρώτη φορά η δυνατότητα ανάθεσης της διενέργειας της κοινωνικής έρευνας, σε άλλη κοινωνική υπηρεσία είτε σε πιστοποιημένο κοινωνικό λειτουργό από το Σύνδεσμο Κοινωνικών Λειτουργών Ελλάδας.

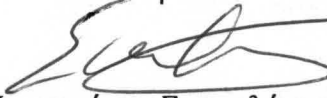
Με τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 27 ορίζεται ως φορέας τήρησης όλων των Μητρώων, που συστήνονται με το παρόν νομοσχέδιο, η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης Α.Ε. (ΗΔΙΚΑ ΑΕ.), ενώ στις τις επόμενες παραγράφους καθορίζεται ως φορέας επεξεργασίας το ΕΚΚΑ. Με τις υπόλοιπες διατάξεις του εν λόγω άρθρου διατυπώνονται τα λοιπά διαδικαστικά θέματα που αφορούν στην λειτουργία και των Μητρώων.

Με το τελευταίο άρθρο ορίζεται ως χρόνος έναρξης ισχύος του σχεδίου νόμου, η οποία θα είναι με την δημοσίευση των απαιτούμενων υπουργικών αποφάσεων.

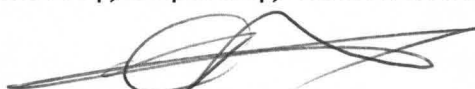
Αθήνα, 12/04/2018

Οι Υπουργοί

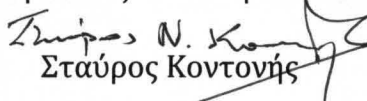
Εσωτερικών

Παναγιώτης Σκουρλέτης

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Ευτυχία Αχτσιόγλου

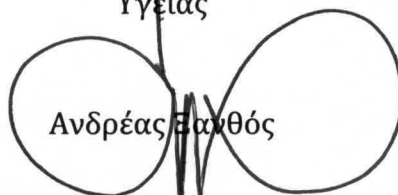
Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων

Σταύρος Κοντονής

Οικονομικών

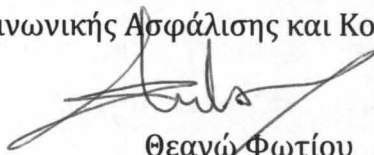

Ευκλείδης Τσακαλώτος

Υγείας

Ανδρέας Παππάς

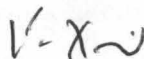
Οι Αναπληρωτές Υπουργοί

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Θεανώ Φωτίου

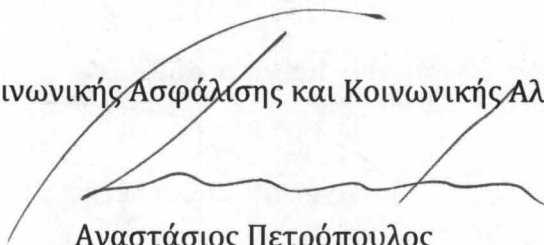
Οικονομικών

Γεώργιος Χουλιάρακης

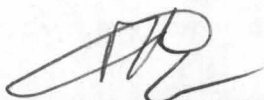
Οι Υφυπουργοί

Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Αναστάσιος Πετρόπουλος

Οικονομικών

Αικατερίνη Παπανάτσιου